

Georg Orszagh 1939-2009

PUBLISERT 5. november 2009

Slekt og venner «går ut av tiden» eller «forfremmes til herligheten».

Vi lager oss mange omskrivninger for å dempe sorg og savn, men det nytter ikke.

Men gode minner hjelper.

Georg ble født på foreldrenes gård i Vest-Ungarn, som eldst av to. Han vokste opp med gårdsdrift der de dyrket grønnsaker og druer. Etter norske forhold ville han vært «odelsgutt», men foreldrene ville gjerne at han skulle bli prest. Som smågutt var han ministrant i den lokale kirken, dette gav ham kunnskap i latin og religion og en respekt for åndelige verdier som holdt seg hele livet.

Folkeskolen gikk han i landsbyen der han vokste opp. Men så ble han sendt på gymnaset hos munkene i benediktinerklosteret i Pannonhalma, der han fikk sin klassiske dannelselse i historie, språk og filosofi.

Han forble ungarer og sentraleuropeer hele sitt liv, med naturligere tilknytning til tysk og fransk mer enn til det engelske språket. Til tross for dette ble han norsk borger og norsk psykolog.

Den delen av hans historie begynte med opprøret mot det sovjetiske overgrepet i 1956. Sammen med gymnaskamerater ble han brukt til kurertjeneste for nasjonale styrker. Da sammenbruddet kom, måtte han flykte. Sammen med tre kamerater tok han seg over grensen til Østerrike. Av denne grunn kom han etter hvert til Norge. I 1957 kom han til Voss Folkehøgskule, der han fikk, slik han selv uttrykte det, «det første møte med norsk kultur og den norske folkesjel».

Han lærte bokmål og respekt for nynorsk. Deretter tok han full norsk artium ved Katedralskolen i Bergen. Fra 1960 studerte han ved Universitetet i Oslo. I studietiden hadde han et kortere opphold i England og et helt studieår i Paris. Embetseksamen i psykologi tok han i Oslo 1970.

Da han i vår måtte avslutte alt klientarbeid, hadde han arbeidet i 39 år som klinisk psykolog, 30 av disse som spesialist i klinisk psykologi. Han hadde utdanningspraksis fra institusjoner i psykisk helsevern, poliklinikker og flere år i nevropsykologisk arbeid.

Med grundige læreterapier utdannet han seg i flere terapeutiske retninger. Han studerte hele livet.

Det vil være vanskelig å finne noen praktiserende psykolog som bruker så mye tid til faglesning for å holde seg oppdatert som det Georg gjorde.

I 1977 ble han med i en fellespraksis i Oslo som han etter hvert var med på å utvikle til Psykosomatisk Institutt. Her bidro han med forelesninger og kliniske diskusjoner, og hans språkbakgrunn førte også til at vi fikk spennende fagkontakter blant annet fra Ungarn.

Mesteparten av den tiden vi har hatt dette samarbeidet, har han bodd i Brekkelia i Oslo sammen med ektefelle Eva og datter Vivian. Vi hilser begge med våre varme tanker.

Helt til slutt kommer tiden til deg ogvisker:

«Nå har jeg gitt deg alt du skulle ha.

Det kommer nye mennesker hver dag og jeg må

bruke kreftene

mine på andre. Jeg håper du

har hatt det bra og at du er fornøyd med den tiden du fikk.

Farvel.»

Gerhard Stoltz 2008

Venner og kollegerved Psykosomatisk Institutt (PSI)

Vår venn og kollega Georg Orszagh sovnet stille inn på Hospice Lovisenberg den 25.9.2009.

Georg var født den 8.okt. 1939 i Nagykanizsa, Ungarn. I 1956 måtte han som syttenåring flykte fra Ungarn etter den sovjetiske invasjonen. Til Norge kom han som FN-flyktning året etter. Han tok artium ved Katedralskolen i Bergen, og embetseksamen i psykologi i Oslo i 1970.

Det var den somatiske delen av den kliniske psykologien som lå Georgs hjerte nærmest. Han tjenestegjorde på Gjøvik sykehus og på nevrologisk avdeling på Ullevål sykehus mens han ble spesialist i klinisk psykologi. Deretter gjennomførte han sin utdanning i karakteranalytisk psykoterapi. I 1977 åpnet han egen psykoterapeutisk praksis, som han drev fram til det siste.

Vi tre traff hverandre på psykologistudiet i en felles interesse for klinisk psykologi og dannet en kollokviegruppe som skulle vise seg å bli av livslang varighet. Ved jevnlig møter har vi holdt den faglige samtalen ved like gjennom alle år og alle faglige og helsepolitiske omskiftninger. Interessefeltet for gruppen har vært eksistensiell og psykoterapi. Georg var vidt belest. Nyere fysikk og filosofi var områder han var spesielt opptatt av, til berikelse for gruppen.

Etter at Georg selv kunne reise tilbake til Ungarn, var vi så heldige å få besøke hans hjemby. Foreldrene hans tok gjestfritt imot med overnatting og ungarsk mat, og vi fikk bo på deres feriested ved Balatonsjøen. Det ga uforglemmelige minner.

Georg traff Eva i studietiden på Studentbyen på Sogn. De fikk Vivian i 1974. Hun arvet sin fars interesse for somatikk og ble medisiner. Våre tanker går til Eva og Vivian. De har vært sentrum for ham gjennom livet, og ikke minst med sin varme og omsorg i sykdomsperioden.

Vi vil savne Georg som venn og kollega.

Torhild Leira og Ragnhild Næss Lund

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 46, nummer 11, 2009, side